

DE CAP D'ANY A SANT MACIÀ (Gener i febrer). Col·lecció "ses conxes" Núm. 5. **Ses Sitges**, granja escola.

**DE CAP D'ANY
A SANT MACIÀ
(Gener i febrer)**
Guillem Pont

GENER

GENERALITATS

El seu nom ("januarius") deriva probablement de Janus, divinitat a qui s'atribuïen dues cares -una cap a l'any nou i l'altre cap a l'any finit-. Segons les creences romanes era el déu que regia el principi de totes les coses, i tancava i obria les portes dels anys, dels temples i del cel.

El signe del zodíac és Aquari, representat per un home que aboca aigua d'un càntir, volent significar l'abundor de les pluges del mes.

Els romans solemnizaven el primer dia del mes i de l'any amb sacrificis especials i intentaven deixar les velles enemistats visitant-se mutuament. Costum que, en part, encara es conserva. Any nou, vida nova com a desig i rúbrica a la vella enemistat, tant externa com interna.

EL TEMPS

Sol ploure una mitja de nou dies al mes on la terra reculleix de 40 a 80 l/m, per la qual cosa el sòl segueix amuntant humitat.

La temperatura mitja és de 10°C. i el sol llueix una mitja de cinc hores diàries. Són habituals, a més, les boires, gelades, roada, neu a les muntanyes... el que fa que sigui un bon mes per a llur observació; amb tot i amb això, el que potser ha aclaparat més l'atenció del gener és la lluna.

Es ben viva encara la creença de les influències de la lluna sobre els éssers vius. I la lluna amb més força és la de gener: les bruixes recobren la força; assenyalava la partida a la recerca d'aventures en terres llunyanes, delimita feines camperoles i, també durant la lluna plena d'aquest mes és l'època idònia per casar-se ("la lluna de gener, l'amor prevé")... Ah!, si per a la gresca dels darrers dies necessitau una ximbomba, recordau que la canya s'ha de tallar a la lluna vella de gener.

NATURA

La vegetació continua en el repòs hivernal. Es un dels mesos "dormidors". A vegades, el fred, atraca els aucells a les cases de foravila, cercant una mica de resguard. Es temps de guàtleres i pinzans. Els corbs, que tampoc no es salven de la ràpida desaparició de les aus dels nostres camps, fan els vols nupcials agrupats, a l'hivern, en esbarts.

Floreix l'eucaliptus i, segons diven, es bon temps per arrebregar fulles verdes de llorer que, guardades en lloc fresc, ens permetran la utilització culinària per a la resta de l'any.

Tant a Ciutat, com als pobles o foravila, de vetlada és usual sentir els remeulos característics dels moixos que, ara, van moguts.

ELS SEMBRATS

Es realitzen les darreres sèmbrs de cereals i farratges i verdegem els capms de faves i favó. Val a dir que el cereal de creixement més ràpid i que, per tant, es sol sembrar el darrer, és l'ordi.

Si no s'ha fet abans es pot continuar la sembra de llegums: llenties, pèsols o xitxeros...

Majoritàriament la poca feina dels pagès anirà dirigida als arbres i a l'hort d'hivern. Així, es poden collir -si abans s'havien sembrats-, cols, bledes, pastanaga, cols borretxones, colfloris...

I es solen sembrar cols borretxones, provinents de planters, lletugues, espinacs, juevert, cebes, carxoferes, patates... i alls, sembra gairebé obligada en dia de la Conversió de Sant Pau (dia 25) car de banda el sabor, i segons creença popular encara ben viva, gaudeixen de propietats curatives. Fregar un all pau, s'utilitza per a les picades d'abella i altres insectes.

En zones calentes o sota vidres es pot començar a fer planter de albergínies, pebres i tomàtigs. Si es fa mitjançant el planter tradicional, que hem anomenat "en cama caliente", es sol tapar la terra amb fulles de porrassa com a mínima protecció enfront de les gelades. També es sembra l'alfalç per al bestiar.

A nivell de jardineria es poden sembrar lliris, tulipans, narcisos i demés plantes de bulb. Es sembren i esmotxen els rosers.

ELS ARBRES

Es sol fer en el creixent de lluna del mes de gener; el tractament -sembrar, empeltar, cultivar- dels arbres de fulla caruca: ametlers, pruneres, albercoquer i pomeres. Es pot fer planter de tarongers, llimoneres, pruneres, noguers...

De lluna vella, es solen podar la majoria dels arbres i, de manera especial, la vinya que també es pot empeltar i s'haurà d'eixarcolar. En Plinio ja assenyala que tota cosa que s'hagi de collir per a guardar, sanar, tallar, podar o eixermar, s'ha de fer en minvant.

Les gelades, sempre són dolentes pels arbres amb fulla i de manera especial per les llimoneres i tarongers. Maneres de combatre gelades són les cortines de foc i el regar.

EL BESTIAR I L'AVIRAM

De cara al bestiar, és un mes relativament pobre, car abans de Nadal, i per simples raons econòmiques, es van llevar els porcells i mens. Malgrat tot, a les guardes casolanes les ovelles seguint parint i..., abans, en algunes possessions neixien els mens a finals de gener i principis de febrer; així començaven a tastar quan el temps s'estirava i la terra despertava.

En un altre àmbit, es poden començar a posar llocades de gallines, ànneres... que neixeran després d'una vintena de dies d'incubació

Si fa mal temps, convé alimentar les abelles, sense malmenar-les. Diven que si el gener es presenta temperat serà any de mel.

FESTES

Cap d'any (dia 1).- S'inclou dins el terme genèric de "festes de Nadal". Comparteix les tradicions assenyalades anteriorment: visites familiars, torrons, obsequis...

Els Reis (dia 6).- Representa la cloenda de les festes de Nadal i la fi de les vacances escolars. Es el dia tradicional de l'obsequi de juguetes als infants i, a dir ver, de cada any sembla que "els reis" perdin partidaris en favor del "papa noel". Primer fou l'arbre de Nadal que es compartia amb el betlem, després el substituï, llavors començà a arribar la imatge de l'home de barba blanca, potser avui ja se'n du la maina... i així, a poc a poc, anam canviant costums.

En alguns indrets es fan representacions populars de "els Reis" antíquissima peça inclosa en el teatre sacramental.

Sant Antoni (dia 17).- La festa pagesa per antonomàssia. Es porta a beneir el bestiar -fonamentalment

l'equí del qual el sant n'és protector. També és una mena de centre festiu a l'entorn del qual giren molts de costums: els foguerons -amb llangonissa i vi a voler-, els dimonis, les glosades -amb s'argument- i cançons de la festa i de picat, les beneïdes i les carrosses... i les ensaïmades i coques de Sant Antoni, semblants a les de Nadal però amb tallades de sobressada a sobre.

Sant Sebastià (dia 20).- Patró de Ciutat. Antany una gran pesta aplanà la ciutat i fou extirpada amb l'ajut del Sant. Les fogueres de la vigília potser servien perquè el Sant fes cremar els gèrmens pestilents; avui han trobat altres funcions. Val a dir que, en alguns pobles, abans també s'encenien foguerons amb la mateixa finalitat.

La Conversió de Sant Pau (dia 25).- De banda el favor dels alls, també cal recordar que els nadons d'aquest dia tenen la saliva beneïda, segons divinen, sempre més efectiva que no els alls.

ELS TREBALLS

Formatjar.- Es un treball que, a partir d'ara, es considerarà habitual, com pastar, cuidar els animals...car, com ja s'havia assenyalat, es realitza fins a Sant Joan.

Treballs de canya.- Ja s'ha assenyalat que la lluna vella de gener era la millor per a tallar la canyeta de la ximbomba i es pot fer extensiu a la resta de les canyes que normalment s'empren i que, consegüentment es treballaran: preparació de canyes per a enfilar mongetes i tomatureres, per a espolçar ametles, realització de canyissos i canyissada...

Realització de paners amb canya i verducs de mata i aladern, també tallats aquests mes.

Caseres per a la protecció dels arbres...

Manualitats a l'entorn del foc.- Corda, filar la llana, preparar collars de lladoner per a les ovelles... i tots els altres ja esmentats que es van repetint al llarg de tot l'hivern.

Altres.- Un treball no generalitzat però viu i que pot ocupar diverses vetllades és la realització de la carrossa de Sant Antoni. S'arreglen els veinats i passen la vetllada planificant i realitzant la carrossa: flors de paper de seda, entrunyellat de mata i/o murtera...

Trasbalsament del vi, de lluna vella i en dies clars i secs.

ELS MOTS

Refranyer popular:

Mes de gener, mes malfaner.

Flor de gener no umpl el paner.

Gener amarat, mig any assegurat

Polls de gener, ponen en el paller.

Aigua de gener omple botes i graner.

Gener eixut, tot l'any put.

Sant Julià (dia 9) patró del qui se'n va.

Per Sant Antoni, una passa de dimoni.

Per Sant Sebastià una passa de ca.

Sant Vicenç xalest (dia 22) acaba l'hivern prest.

Jocs amb paraules:

"En es mercat
hi ha brosat.
Tothom que hi va,
l'ha de tastar.
Bruixa manduixa,
jo t'he de matar."

"Es dilluns, a comprar llums.
Es dimarts a comprar alls.
Es dimecres a comprar nesples.
Es dijous a comprar ous.
Es divendres a comprar alls tendres.
Es dissabte sa jaia pasta.
I es diumenge, es jai tot s'ho meja."

"Moix, coix
pota rodona.
Passa pert l'ona.
Rei passava,
pedra badava.
Moix, coix,
un raig de mel
per damunt vós"

Embarbussaments:

Serra, serra, serrador / serrarem aquest tió, / serra, serra, serradís, / serrarem aquest pedrís

Algunes cançons

"Sant Antoni para lloves
per dins mates i clapers,
per guanyar quatre doblers,
per fer-se sabates noves."

"A 17 és Sant Antoni
a 20 Sant Sebastià
qui bones obres farà
no tindrà por del dimoni"

"Sant Antoni gloriós
guardau-nos ets animals
es ca, sa cussa i es moix,
es batle i es consejals"

"Sant Antoni i el dimoni
han fet un gran fogueró
per torrar-hi sobressada
i alguinn botifarró"

"En el cel hi ha sa lluna
i estels de tots colors
Sant Antoni guardau-nos
que no caiguem de sa mula"

"N'Antoni de Son Siurell
tot lo dia crida i plora
perquè ja fa més d'una hora
que no es troba s'aucell".

Altres

"Complanta per a un ropit" de Jaume Santandreu (a Nissaga de Sen).

<i>¿Qui ha pogut matar-te, aucellí, ropit, butzeta eixerida, plomissó garrít, transhumant indòmit, gitanet ardit?</i>	<i>autumne endolcít, conquerint Mallorca, per cada any, un pic.</i>	<i>lluïta del destí. Fam contra misèria, vivor contra enginy. Un lloser de pedres no és més que un ropit. Mira que t'ho jura un vell que ha patit malaurança i rusca pels anys maleïts.</i>	<i>mesquinet ropit, has estat la víctima del més vil bobxí que t'ha esclavitzat amb arrop de visc, deixant-te aferrat amb arrop de visc, al solam del llim. De tots els enganys no hi ha res més trist que encendre les ànsies del més noble instint de Terra i de Pàtria per fer-te morir. De totes les trampes no hi ha res més trist que tenyir banderes per fer-te morir. T'ho proclama un Sen nafrat, envellit pel corc de les bregues de companys i amics. T'ho proclama un Sen, com tu de ropit, esquiú, solitari, orat, trescadís, que enveja ta sort d'anar i venir, mentre que tothom creu que ets mallorquí. Els que som nissaga, els nostres, ropit, podem fer-nos nosa i ser-nos enfit. Però, mai per mai, serem l'enemic.</i>
<i>¿Qui ha pogut matar-te, però digues qui, qui ha estat el sicari que ha comès el crim de rompre el miracle del teu cossarri?</i>	<i>Si al manco morissis d'haver acudit, cegat per l'ardència, al reclam festiu que crida per noces al recés d'un pi, tastaries l'honra de guanyar-te un tir, talment com la guàtlera, el tord, la perdiu.</i>	<i>Si haguessis caigut dins l'engany ordit per ormeig de ferro, garbellel roí, que, en desigual lluïta, mata el trescadís aucell desvalgut que engoleix l'envit i encisat es llança, tot enlepolit, al cucoll que espolsa, fresc, bellugadís, damunt la cavada roja del pendís, trobaria, encara, un capet de fil per treure clemència pel teu assassí.</i>	
<i>T'estreny dins les mans i em cremes els dits, quan et pols l'angoixa de mort pel teu pit, que enrogeix, encara, el teu distintiu damunt el fons verd, terrecs, quasi gris, del teu dolç plomatge d'aucelló petit.</i>	<i>T'ho aconsella un vell xaruc i pansit: per un refilet d'amor, val morir.</i>	<i>T'ho assegura un vell que mai no ha gaudit de sorts ni ventures. tothom té un camí i el que neix per pobre només treu profit del call de les mans i dels cops de pic.</i>	
<i>T'estreny dins les mans i em cremes els dits, quan ensum l'angoixa de l'olor marí, que guardes, encara, per l'hàbit humit de la saladina d'errant pelegrí, rodamón escàpol, que t'obris camins entre nuvolades, tempestes i riscs, per fer de l'hivern</i>	<i>Si llosa de pedra, tibada pel fi joc de caramutxes, t'hagués aglapit sota el seu feixuc jaç esclafadís, series el màrtir de l'art méss antic, heretat per vena dels nostres padrins, d'aquells troglodites foners mallorquins. Series un luxe pel terro mesquí que ensaboreix lolla només amb saim. La teva desgràcia, al cap i a la fi, seria la noble</i>	<i>Però, estimadíssim,</i>	<i>Nomenbre, 83</i>

ALGUNS SUGGERIMENTS

- Treballar el món de les joguetes dels reis.
- Realització de manualitats encaïminades a l'ornament de carrosses de Sant Antoni: corda de murta, flors amb paper de seda...
- Recerca i invenció de cançons de Sant Antoni.
- Sortida nocturna, per a contemplar la lluna de gener.
- Treballs amb canya.

FEBRER

GENERALITATS

El nom del segon mes de l'any ve de "februare" (purificar), car antigament els romans en aquest mes -que llavors era el dotzè de l'any- feien sacrificis per purificar els vius i els difunts. La reforma Numa el posà al principi de l'any i la reforma gregoriana el mantingué al mateix lloc.

Normalment té vint-i-vuit dies, llevat dels anys bixests (29). En certa manera és un mes afectat pels interessos polítics car, en un principi havia de tenir sem-pre vint-i-nou dies i l'agost 30, però resultà que els seguidors de l'emperador Augustus no pogueren consentir que el mes dedicat a l'emperador Julius tengués un dia més. Després de realitzar diversos canvis, es deixà el febrer tal com el coneixem.

En certa manera és un mes de transició entre l'hivern i la primavera i això es mostra en la gran quantitat de representacions diferents que té el mes: gent que s'escalfa, homes que aclareixen arbres, el carro del sol...

El signe zodiacal és Piscis, representat per dos peixos que neden en direcció contrària. Alguns li atribueixen el significat de temps humit que afavoreix la pesca.

EL TEMPS

El temps sol ser variable però encara amb predominància del mal temps. Sol ploure una mitja de set dies amb 35-70 l/m el que fa que encara augmentin les reserves d'aigua de la terra, al haver-hi poca vaporització car solament una mitja dotzena de dies el cel es sol presentar clar.

La temperatura es manté a l'entorn dels 10°C.

Hi sol haver boires i dies freds, alguns, a vegades, acompanyats de neu. De fet, la famosa nevada de "l'any de sa neu" (1.956) esdevingué a principis de febrer.

NATURA

Els tords baixen de la muntanya al plà, poc abans d'anar-se'n a finals de febrer (*Per Sant Macià l'orenella ve i el tord se'n va*). Comencen les migracions de les aus, a l'inversa de com es realitzen en el mes d'octubre.

Els aucells que fan el niu per aquí (gorrions, cadernerres, verderols, rossinyols...) s'aparellen.

Les perdius, cantant cantant, delimiten els seus territoris (seria interessant aprofundir sobre el concepte territorial dels animals i la relació entre territori-agressivitat).

De nit, el mussol entona els seus cants d'amor.

Les voreres dels camins i els camps s'omplen de floretes grogues, és la vinagre-lla, el tronquet de la qual, amb el seu gust peculiar, és agradable (avui s'ha de vigilar, no sigui que les voreres dels camins estiquin esquitades amb herbicides).

El romaní, que també té virtuts medicinals, comença a florir, com els salzes que cobreixen les seves branques nues de flors.

L'ametler floreix.

Es interessant, ara, estudiar el colors de foravila altra vegada: els ocres i verds difusos i...les flors de l'ametler. De banda aspectes sensitius, la flor d'ametler resulta idònia per a estudiar la morfologia de la flor.

ELS SEMBRATS

Es temps d'afemar la terra, fer guarets i de preparar les sèmbrs de primavera (patates, melons, síndries...).

Es cultiven els sembrats: llaurar, entrecavar..., tant cereals, com lleguminoses, feines que de cada dia es realitzen amb menys intensitat per raons de rendabilitat.

A l'hort es poden collir cols, raves, espinacs.. i es sembren alls (de lluna vella) i patates (de lluna vova). Es poden continuar els planters iniciats el mes anterior i a més es fa el de moniato i alfabaguera (per a Santa Agueda). I es transplanten cebes per a collir en maig-juny.

ELS ARBRES

Exsecallen tarongers, llimoneres i algú garrover. Es poden sembrar llorers, magraners, figueres, heures, cipresos i polls. Es pot continuar la poda i empelts dels arbres de fulla caduca que, normalment, encara dormen i "estan en saba".

També es temps de cultivar les vinyes, podar i amurgonar ceps, cavar...

On hi hagi oliveres, si han acabat de collir olives per fer oli i haver triat les pansides, és el millor mes per esporgar les oliveres, durant la lluna nova.

EL BESTIAR I L'AVIRAM

Segueixen neixent els mens a les guardes casolanes, i amb bones perspectives, perquè les pastures ja creixen.

Al haver acabat de fer la muda i allargar-se els dies, s'intensifica la posta de l'aviram, i les lloques (gallines, ànneres, indiotes...) coven.

Es procura la parida dels porcs a fi que, després del període de lactància, puguin ja menjar aliments tendres i rics en vitamines, collits en la primavera que s'acosta.

Es hora de guaitar les caseres de les abelles, per si han passat l'hivern i comença l'activitat. Com sempre, s'ha de fer en un dia clar i tanquil. Si va magre, convé, encara, alimentar-la.

FESTES

La Candelera (dia 2).- Representa el primer indicati d'acabament de l'hivern. Festa rica amb refranys, que potser mostra un passat esplendorós; i referències al llop i a l'òs, com l'hivern bèsties fins llavors dormides. Antigament, i en el context de les festes agrícoles del blat, es festejava el fillolar o creixença dels sementers.

Sant Blai (dia 3).- Bendició de colls, fruites i aliments. Es tradicional la fabricació de "senyorets" (crespells), figures de pasta amb formes d'animals i persones.

Sant Macià (dia 24).- L'orenella ve i el trod se'n va. Amb tota la profunditat que es vulgui donar al refrany.

De banda les festes en dies concrets i que es van repetint any rera any, hi ha les festes mòvils, determinades o sota la influència de la lluna: l'equinocci de primavera determina el primer pleniluni i, el

diumenge anterior és el "**dia del Ram**" i el posterior és "**Pasqua**". Quaranta dies abans del dia del Ram, hi ha el "**Dimecres de Cendra**" que indica l'inici de la quaresma, i el dijous anterior és el "**Dijous Llarder**"

Trenta-nou dies després de Pasqua és "**l'Ascensió**"; deu dies després "Pentacosta" o "**Pasqua Granada**" i onze dies després "**el Corpus**"

Tot això, s'esmenta perquè, normalment i malgrat no ésser en dies fixes, "**els darrers dies**" solen caure en el mes de febrer.

Per a Sant Antoni, hom ja se n'adona de que s'atraca el carnaval, si més no, per la confusió popular que s'estableix entre la festa ramadera i els disfressats. Veritablement potser la gent ja no fa festa, simplement "te vacances" i consegüentment moltes festes han perdut el seu sentit originari i sols resten determinats símbols (alguns inflats per això que en deim "societat de consum,").

En alguns indrets de l'Illa encara es ben viu el costum de "tirar tests", davant determinades cases al llarg dels darrers dies. Abans potser els tiraven davant la casa de la dona que hom pretenia i avui, els tiren davant la cada d'aquells que s'enfaden.

El Dijous Llarder, en altres indrets és mitja festa local, i els nins es pasegen amb les mans plenes de blavet per això, embrutar la cara de les nines (la reacció de les nines va canviant, abans corrien i s'amagaven i ara, planten cara i també embruten).

El blavet és un substitutiu de la farina que es tirava en principi. Tirar farina és contum que, lligat al blat, es perd en el temps.

També encara és viu el costum culinari de les "greixoneres", dolça i de porc; i les esaimades amb sobrassada.

Darrerament es pot parlar del resorgiment de rues, ruetes i balls de fresses. Desfressar-se i visitar amics i enemics era un costum en decadència per que no havien, encara, mort del tot, les ordres ministerials, a les zones rurals.

I altra tant es pot dir de les ximbombades.

ELS TREBALLS

Treballs amb canya.- Continuen els treballs iniciats en el mes anterior, car el minvant de febrer també per tallar canyes i verducs de mata i aladern.

Manualitats vàries (ja esmentades).

Realització de "senyorets".- Gagalletes dolces que es beneeixen el dia de Sant Blai.

Treballs dels darrers dies.- Des de la realització de greixoneres a pensar una cançó vitenca per a cantar acompanyant la ximbomba, passant per la possibilitat de fer bulla, presentant-se disfressat a casa dels veinats.

ELS MOTS

Refranyer popular:

Aigües de febrer, estalvien es femer.

P'es febrer, abriga't bé.

Febreret curt, pijor que turc.

*Jamai ha passat febrer, sense florir l'ametler.
Si la Candalera plora l'hivern és fora, i si riu, lluny és l'estiu. Tant si plora com si riu, lluny és l'estiu.
Per Sant Blai, vaig a sembrar l'all.
Per Santa Agueda, sembra l'alfàbega.
Per Sant Macià, l'oronella vé i el tord se'n va.
Per la Candalera l'òs surt de la cova, i si veu que plou no se'n mou.
Per la Candalera posen la primera gallina i la darrera.
Per Sant Valentí (dia 15) floreix el romaní.
Per Sant Macià, les parres a podar.*

Jocs amb paraules:

La Mare de Déu del Candel, dia dos de febrer, Sant Blai i tres, quin dia és?.

Corb
ton pare és mort,
ta mare badaia
dins un sac de paia,
que li calen foc. (cançó selectiva, per saber qui juga)

Sa gallina blanca tot ho escampa;
sa negra tot ho aplega;
sa rossa, tot ho embosssa.
Es corb en tocar-lo fa es mort.
Es camí de Ciutat
ses formigues l'han roegat,
n'han fet una fossa
d'una canya grossa;
n'han fet un capçal
d'un aumud i mig de sal.
Sa figa secaiona
si no cau avui, caurà demà.
Si no cau demà, passat demà.
Si no cau passat demà, s'altre.
Sa més forta! (cant de vogadora)

Embarbussaments:

Mon pare poda una parra,
mon pare una parra poda,
com veu que se despampola
ja tira es pàmpol sa parra.

Algunes cançons:

"A la finestra te vi
qui pès cap duies un gorro;
me pensava que eres ti,
va esser es porc que treia es morro".

"Ton pare no té nas.
ta mare és xata
i es teu germà petit
té es nas de rata"

"Conec un senyor pubil,
que té dues germanes:

sa petita té ses cames
com un barret de civil".

"Me n'anava a Son Serra
p'es camí de Son Doblons
vaig trobar dos eriçons
puntejant una guitarra.
Feren un ball de tortugues;
sabeu que ballen de bé!
Se passegen p'és carrer
collades de dues en dues.

Altres

"*Liçó de l'aviram*" de Jaume Santandreu (a Nissaga de Sen).

<i>Tots el grans tractats de psicologies els trob al corral de volateria.</i>	<i>sagrades deixalles, bisbes de corral.</i>	<i>Amb folla curolla el gall de llavor és mascle que ho posa tot en la fortor.</i>	<i>porta la gallina el seu rossegall.</i>
<i>L'home i l'aviram tenen dues cames, esquiú tarannà, baldadura d'ales,</i>	<i>Mirau com la Vila guarda els vells refranys les analogies dels homes i els galls.</i>	<i>Jo, com tots vosaltres, quan veig un burot, alegre banastra, li dic annerot;</i>	<i>Així la matrona, disfressada d'or, és la faraona arrasant el vol.</i>
<i>secret de gavatx, orgullosa cresta, instint casolà, mania de tresca,</i>	<i>Si estan en parella ja no canten bé i remouen brega dins el galliner.</i>	<i>mes, si té esquitxada de carabassot i edat de pollastre, li dic indiot.</i>	<i>L'estil de bagassa, a punt de pinyol, ha criat la fama del gran avalot.</i>
<i>esperò afuat i encís de plomatge. Tot un doctorat en trets de nissaga.</i>	<i>El gall de garbera, el quic quiri quic, té la comandera de l'home petit.</i>	<i>La bella armonia de llum i color, fins la gelosia, del reial paó</i>	<i>I les ponedores quan fan dos vermells, per partida doble, cobren el servei.</i>
<i>No invent res avui. Ho apreng del passat, des de Ramon Llull fins a Pere Quart.</i>	<i>Mentre l'amaganya del pollot betzà recorda la fatxa dels qui creixen alts.</i>	<i>ens pinten l'estampa -amb tots els perdons- de l'estrany plomatge que du l'escriptor.</i>	<i>Estimats psicòlegs, no us buideu el cap. Fareu bona escola fitant l'aviram.</i>
<i>Mirau com té el Papa domèstics prelat,</i>	<i>El gall de set crestes, corona de rei, mostra l'altivesa d'estufat plomell.</i>	<i>La part femenina dins aquest bugat,</i>	<i>(Juny, 84)</i>

ALGUNS SUGGERIMENTS

- Recerca de costums dels darrers dies.
- Recerca de cançons. Invenció
- Sortida per tal d'observar els colors: verds, ocres i... els blanc dels ametlers.
- Estudi de la flor de l'ametler.
- Tast de la vinagrella i el romaní